

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIO-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel. havonta
Előfizetési ára:
1 évre 2 pengő.
Postatakarékpzt
számla 17.270 sz.

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó: NÉMETH KÁROLY.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m. — Kiadóhivatal: Kispest, Thököly-út 18

Az új nehézségek, mint új alkalmak.

Ap. Csel. 12, 12.

A háborúval együttjáró nehézségek közé tartozik, hogy alig-alig jöhetünk össze azokkal, akikkel korábban áldott találkozásaink voltak különböző gyűléseken és konferenciákon. Szinte lehetetlenné vált, hogy — mint Pál apostol írja a rómaiabeliekhez — „együtt felbuzduljunk egymás hite által“. Nagyobb távolságokról nem seregelhetnek egybe az evangélikus hitestvérek. Nem gondolom azonban, hogy ennek a helyzetnek csak káros következményei lehetnének. Sőt azt sem hiszem, hogy ezek a korlátok és akadályok lehetlenné tennék bárki számára azt, hogy igen nagy messzeségekbe kiható munkát végezzon. Ellenkezőleg. Ha eljutunk azoknak a feladatoknak és lehetőségeknek megismerésére, amelyek most is kínálkoznak, akkor a munkánk és a keresztyén életünk valódibbá és intenzívebbé válhat éppen a körülmények nyomása alatt. Ne feledjük ugyanis, hogy azoknak a korábbi utazási és érintkezési lehetőségeknek is megvoltak a maguk veszélyei. Akadhatnak nem csekély számban olyanok, akik valami nagy személyes teljesítményt láttak abban, hogy résztvettek mindenféle vallásos összejövetelen távol és közelben, megismerkedtek magyarországi vagy éppen a külföldi egyházi élet anynyai vagy annyi jelesével; közben azonban a szűkebb környezetükben egyáltalán nem mutatták azt

a kitartást, hűséget és munkakedvet, amelyet pedig tőlük mint beavatottaktól a keresztyén gyülekezeti és családi közösség elvárhatott volna. A konferenciák gyönyörű programjai, gyűléseink imponzans határozatai azonban nem pótolhatták azt a hiányt, amely gyülekezeteink és családaink életében vádlóan jelentkezett.

Már pedig a keresztyénség a döntő csatákat nem a fórumon, nem a közgyűlések és a konferenciák porondján, hanem a személyes, a családi és a gyülekezeti életben vívja, nyeri vagy veszti. Ha a keresztyén életet nem valósítjuk meg abban a helyzetünkben, amelybe a Szentháromság a teremtés, a megváltás és a megszentelés munkája által bennünket beleillesztett, tehát a családban, a nemzetben és a gyülekezetben, akkor a vallásosságunk lehet emberi szemmel nézve igen lángoló és buzgó, de Isten szemében csődöt mondott. A testi embernek igen kellemes lehet, az otthontól, a szomszédoktól, a gyülekezettől eltávolodni és hasonlúruk között, a magunk jötetszése szerint megválogatott emberek között néhány szép napot eltölteni s utána az emlékekből táplálkozni, de egészen bizonyos, hogy az Isten mindegyikünket legelső sorban nem valamely szűkebbkörű vallásos egyesületnek a tagjává avatott, hanem a földi és a kegyelmi élet rendjébe iktatott bele. Ha a családban, a falumban, a gyülekeze-

temben, a munkatársaim között rosszul érzem magamat s azt hiszem, hogy csak tőlük távol táplálkozhatik a lelkem, akkor tévutakon járok.

Hogyha az egyháztörténetnek a mélyére tekintünk, hogyha az újtestamentomot behatóan tanulmányozzuk, akkor lehetetlen rá nem jönni, hogy az erő olyan személyiségekből és olyan körökből sugárzott ki a világba, akik a maguk bár szűk, de teljesen átélt környezetük minden adottságát és felelőségét hordozták, vállalták, s azt a szűk környezetet az istenes élet törvényei alá helyezték. Az ú. n. vallásos összejövetelek nagyon megtéveszthetnek bennünket. Ott nem találkozunk azokkal a feszültségekkel és ellenállásokkal, amelyek a mindennapi életünk velejárói s ennek következtében kialakíthatunk magunknak egy ábrándvilágot, egy álomvilágot, ahelyett, hogy felvennénk az igazi harcot. A lövészárkok helyett a katonai parádék világát tartjuk a csatatérnek. Hozzászokunk a csemegéhez s elfelejtjük, hogy a csemege csak luxus és nem az igazi táplálék. Nem vesszük észre, milyen nagy szakadék tátong, milyen ellentét áll fenn Isten országa és a nagyvilág között s hogy nekünk ezeket a szakadékokat kell áthidalnunk hitmeggyőződésünk latbavetésével, személyes bizonyágtételünkkel és hétköznapi viselkedésünkkel.

Az evangéliom nem diadalmaskodik a világban, ha elbukik a mindennapi, szűkkörű életben. A testi emberünk könnyen kapható arra, hogy békességet hirdessen a távollevőknek, ellenben nagyon rosszul esik neki, ha békességben kell élnie a közlelvőkkel: a testvérekkel, a szomszédokkal, a kúratorral vagy a pappal. Ápoljuk a

szeretközösséget olyanokkal, akiket esztendőben egyszer ha látunk néhány órára vagy napra, de de igen kellemetlennek érezzük azok társaságát, akikkel foglalkozásunk, lakásunk vagy családi hovatartozásunk miatt naponként együtt vagyunk. Hogyha a keresztyénség misszionáló, hódító ereje bágyadt és petyhüdt, ennek az okát nem abban kell keresnünk, mintha nem lennének igen szép programjaink és reprezentatív testületeink, hanem abban, hogy elégedetlenek vagyunk azzal a teremtési renddel, amelybe a gondviselő Isten bennünket behelyezett. Ezen a rendet szeretnénk változtatni, a helyünket akarnánk magunk megválasztani, a környezetünket elhagyni, és valami csak a képzeletükben létező közösséghez hozzátartozni minél kevesebb felelősséggel és csak olyan munkával, amely nekünk, a testi emberünknek, inkább van.

Az utazási és közlekedési nehézségek figyelmeztetésül szolgálhatnak arra az elemi hitigazságra, hogy földi életünk szűk kereteit kell megtöltenünk keresztyén életvalósággal, mindenek felett szeretettel és békességre való igyekezettel. Itt kell életünket az isteni íge és az isteni parancs követelményei alá rendelnünk és legyőznünk mindazokat a feszültségeket és ellentéteket, amelyek itt, tehát a valóságos élet területén felmerülnek és egymásba ütköznek. Csak itt, a valóságos élethelyzetben van a bizonyágtételnek ereje, súlya és éle. Itt kell bűnvallást tenni, itt kell bűnbánatot tartani, itt kell bűneinket szánni, bánni, elhagyni és jobbulást nemcsak fogadni, hanem igazán megjobbulni. Nem őszinte, s éppen azért eredménytelen vállalkozás az evangéliomot másoknak

hirdetni vagy éppen másoknak másokkal hirdettetni, hogyha mi magunk napról-napraí óráról-órára megtagadjuk a viselkedésünkkel azt, amit az evangéliom tanít és követel.

A leghatározottabban merem állítani, hogy egyházunknak és tagjainak ma is éppen annyi lehetősége van a misszionálásra, mint korábban. Nem a lehetőségen múlik a dolog. Az egyetemes keresztyénségnek, a protestantizmusnak, a reformáció egyházainak a munká-

jából ma is kivehetjük a részünket. Olyan mulasztásaink vannak, hogy abban az esetben, ha mostani meglevő lehetőségeinkkel élünk, akkor úgy kifelé mint befelé gazdagabb és gyümölcsözőbb, eredményesebb és áldásosabb életet élhetünk mint eddig. A korlátok nem feltétlenül korlátoznak. A robbanó motornak kompresszió kell, hogy működhessen. A gyújtó szikra, a Szentlélek kell csak és akkor minden nehézségből új alkalom születik.

Az igaznak emlékezete is áldott.

A mi Kunst Irénünk ilyen igaz volt. A róla való halás emlékezés az áldások forrását nyitja meg számunkra.

Emlékezhetünk-e róla anélkül, hogy bizonyosságot ne tennénk az ő magyar voltáról, arról, hogy ő igazán és egészen a miénk volt. Az Úrtól lett ez és csodálatos a mi szemeink előtt. Az Úrtól lett az, hogy ennek a külföldről idezakadt drága testvérünknek a lelke — mint egykor Jonathán lelke Dávidéval — összeforrt velünk. Szíve magyar szívvé vált, s az maradt utolsó dobbanásáig.

Magyarsága nem magyarkodásból állt. Fajtánkat igazán szeretni csak egyképen lehet: vizálasával az áldozatos életnek. S ő vállalta ezt az életet. Vállalta, ha itthon volt, vállalta már mint ifjú leány, amikor összeszedette az utcagyerekeket, hogy vasárnapi iskolába vigye őket, avagy az iszákosokat, hogy elvigye a Kékkereszt Egyletbe, annak színe elé őket, aki azért jött, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett. Vállalta ezt az életutat, amikor az Úr világos parancsának engedelmeskedve kiment a kínai néphez, kiment hazánkból elsőként „törleszteti a magyar keresztyénség missziói adósságát.”

S az adósságtörlesztésnek ebben a munkájában hű volt mindhalálig. Fején mártírkoszorúval — ott esett el az áldozatos élet csatamezején — mutat irányt nekünk, merre haladjunk.

Sok ezer mérföldre levő sírhalmára nem vihetünk a késő ősz virágaiból. Ámde megállhatunk lélekben drága alakja előtt és emlékezőn végére, követhetjük hitét és cselekedeteit.

Mit üzen ma nekünk Kunst Irén élete?

Álljunk meg szilárdan mindig örhe-lyünkön!

Tanuljunk Kunst Iréntől áldozatos szolgálatkészséget.

Mint a fákról aláhulló sárga faleveleket az őszi szél, úgy sodorja a feletünk tomboló vihar otthontalanná vált testvéreinket.

„Vigasztaljátok, vigasztaljátok népe-
met... Vigasztaljuk véreinket, a gyen-
gédén hordozó és érettük terhet vállaló
szeretet gyakorlásával és vigasztaljuk az
evangéliumnak minden körülmények
közt való hűséges hirdetése által. —
Kunst Irén mindebben hűségesen előt-
tünk járt. Ha a misszionáriusoknak ki-
járó szabadságideje alatt idehaza volt,
bejárta rónánkat, bércünket és szinte
alig akad olyan táj, ahol még ma, sok
esztendő távlatában is ne emlékeznének
rá, ne emlékeznének derűt sugárzó, jó-
ságos, szelid arcára.

Ó, milyen szükségünk van nekünk, szegény, vihartól megtépett magyarok-
nak arra a sugárzó derűre, amely min-
den időkben fénybe vonta Kunst Irénünk
arcát, arra a jóságra, Istennek arra a
kegyelmére, amely egybe tudja terelni,
eggyé tudja forrasztani vihartól meg-
tépett sorainkat.

Istennek szent lelke szállj alá és szen-
telj meg most minket.

Áldd meg, s tedd hasznossá emléke-
zésünket.

Dr. Molnár Gyula.

Kunst Irén

misszionáriusnő emlékét, halálának 10 éves fordulója alkalmával a Magyarországi Evangélikus Misszióegyesület a következőképen kívánja megünnepelni:

1. Az évfordulóhoz (nov. 9.) legközelebb eső vasárnapon, november 12-én minden budapesti szószéken az igehirdetés keretében utalás történi Kunst Irén áldozatos életére. De erre minden igehirdetőt ezúton is kérünk, ki a misszió ügyet szívéen hordozza és Kunst Irén életét ismeri. (Megkapható: Danhauser László titkárnál Budapest, XII., Böszörményi-út 5a., ára 2,50 és portó.)

2. Ugyanígy külmisziói igehirdetést közvetít a rádió is 12-én délelőtt 11.15 órakor a Deák-téri templomból. Prédikál: Zulauf Henrik Fébé diakonissza egyesülete igazgató lelkésze.

3. Nov. 12-én délután fél 4 órakor Budapesten: Üllői-út 24. szám alatti egyetemes imateremben **külmisziói valóságos estet rendez** a Misszióegyesület. Műsora a következő:

1. Közének.
 2. Imádság.
 3. Megnyitót mond: Kemény Lajos esperes.
 4. Bizonyágtétel. I. Kunst Irén életéről: Dr. Victor János lelkész.
 5. Énekkar. (Fébé)
 6. Bizonyágtétel. II. Dr. Csia Sándor Máv. eu. főtanácsos.
 7. Szaval: Marcek Anikó.
 8. Énekel: Györy Jánosné.
 9. Bizonyágtétel. III.
 10. Költeményeiből előad: Túrmezey Erzsébet d. t.
 11. Zárszó: Dr. Molnár Gyula a ME. világi elnöke.
 12. Énekkar.
 13. Igét hirdet: Scholz László lelkész.
 14. Imádság.
 15. Közének. Szózat.
4. Irodalmi téren: a) az emlékkünnepélyt teljes egészében kinyomtatjuk; b) iskolai ünnepélyek részére készül egy kis füzet; c) Kunst Irén régen megjelent de elfogyott füzeit kiadjuk.

Tömjén és imádság.

— Kép a kínai misszióból. —

„Azt mondd, nincs szükségünk többé a tömjénezésre?“ kérdezte néhány fiatal lány a nyitott kapuban üldögélő és velük beszélgető bibliás asszonyt.

„Nincsen“, mondotta az. „Tömjénetek nem jut el messzire. Odaát, az oltáron lévő füstölőurna illata idáig sem ér el. Ha szent életet éltek Isten előtt, alázatban és engedelmességben szolgáltok szüleiteknek és hitvesetek szüleinek, az jobb a levegőben elszálló tömjénnél!“

„Ugye, a ti tömjénetek az imádság?“ vágott közbe egy fiatal lány. Okos, nagy szemét rászögezte a bibliásasszonyra, akit már gyakrabban hallott. A lánynak agiata volt. Dicséret, hálaadás, könyörgés, imádság az igazi tömjén, föl száll Istenhez. A mi tömjénünk az imádság. Az igazi imádkozás idegen a pogányok szemében. Ha találkozunk vele, tréfát űznek belőle, vagy örültségnek tartják. „Látod“, mondta a keresztyén tanító felesége szomszédasszonyának, „régiben én is olyan voltam, mint te. Mit értettem az isteni dolgok és az imádkozás felől! Amikor egy fiatal keresztyén leány egyszer nálam éjszakázott és lefekvés előtt letérdelt, teli torokból nevettem és így szóltam: „Ugyan mit csi-

nálsz? Hiszen úgy fekszel itt, mint egy jól idomított áldozati kacsa.“ Akkor megpirongatott és azt mondta, hogy Istenhez imádkozott. Ime, milyen ostoba voltam abban az időben.“

Milyen sok asszonynak kell elviselnie övéi gúnyolódását és gyűlöletét! A kedves öreg Wongné asszonynak nem volt többé jó órája a házban, amióta keresztyénné lett. Amikor az asztalnál imádkozott, pogány menyé szidalmazta és mérgesen kérdezte: „Mit mormolsz magad elé és látogod a fejedet, mintha részeg volnál?“ — A kedves öreg mégsem hagyta el soha az asztali imádságot, türelemmel elviselte a gonosz szavakat.

Miért imádkozzék az ember, ha mindene megvan? gondolják a pogányok.

Amikor Jin-tai, a későbbi hongkongi bibliásasszony hazajött anyjához, Pekingben és szellemimádságban megkötözve találta. Szíve égett, hogy neki és a megjelent szomszédasszonyoknak beszéljen Istenről és Jézusról. Meghallgatták, mint a mesemondókat szokták; de amikor Jin-tai este a szobában buzgón imádkozott Istenhez, hogy nyissa meg szívét és ösmerje meg az igazságot, anyja azt hitte, lánya félrebeszél. Jin-tai meg-

magyarázta neki a dolgot. Az öreg asszonyt nagy félelem fogta el. Hűsítő tehát főzött lánya idegeinek megnyugtatására és kényszerítette, hogy azt megigya. Másnap este ugyanígy történt. Jin-tai nem hagyhatta a dolgot, beszélnie kellett anyjával; imádkoznia kellett érte. A szomszédasszonyok is megjelentek és megkérdezték az öreg asszonyt vajjon lánya jobban van-e már. „Nem”, mondotta szomorúan, „tegnap egész nap jól volt, de este újból félrebeszélte”

Amikor ennek a nemeslelkű fiatal asszonynak a férje meghalt, a faluban arról beszéltek, hogy a felesége örülete vitte sirba.

Sok évvel később az anya is keresztyénné lett.

Imádkozó keresztyén nők! Milyen nagy áldás származott és származik belőlük! Szívükön hordják szomszédaiknak és az egész falunak a lelki üdvösségét. Megbocsátanak az őket hitükért gyűlölőknek és az a legnagyobb örömük, ha ilyeneket meggyernek. Ahol alkalom kínálkozik csak egy szót is szólni, megcselekszik.

Az öreg Li-anyong ott él pogány falujában. Amióta megvakult, — annak pedig húsz éve már — nagy fájdalmára nem látogathatja többé az istentiszteletet; pedig lelke sóvárog az Úr pitvarai után. Ha valamelyik szomszédasszony beteg, reszkető kezével odatapogatózik hozzá a házfalak mentén. Vigasztalja. Imádkozik vele olyan gyermekien és egyszerűen, amennyire egy szegény, tudatlan öreg asszonytól telik. Amikor az ösmerősök szombaton megjelennek beszélgetésre, a mindennapi dolgokról csakhamar a földogra tér rá és a Megváltóról beszél nekik.

Amikor a szomszéd faluban elúzték az ifjú lelkészt és a gyülekezet egy egész éven át hontalan volt, nagy szeretettel befogadta őket házacskájába, pedig azt megosztotta fiának családjával. A környékbeli falvakban szétszórta élő keresztyének vasárnaponként nála gyülekeztek össze. Egyszer megkérdeztem tőle, vajjon a vakság nem esik-e neheze. Így válaszolt: „Vak szememet nem siratom, de azt igen, hogy templomunk nincs többé!”

Egyedül Isten tudja, mennyit imádkozott ezért. Amikor két év múlva a kápolna megnyílt az annyira ellenséges Tsiang-kai piacán, azt bizonyára az ő imájának is lehet köszönni. Öröme teljes volt, amikor egy vasárnap reggelen gyalogszéken elhozták és a gyüleke-

zetben hallgathatta a prédikációt. A „Tigrisfűhegy” nevű falu az ő gyülekezetéhez tartozott. Ott lakott egy tanító a feleségével. Hosszú ideig volt Annamban; az asszony közben férje szüleinek szolgált. Visszatérésük után fiuk született, de hamarosan meghalt. Az immáron majdnem negyvenéves és újból gyermektelenné lett asszony fájdalma mindkettőjüket Isten keresésére ösztönözte. Amikor Isten újból fiúval ajándékozta meg őket, szilárdan elhatározták, hogy keresztyénné lesznek. A fiú azonban halálosan megbetegedett és az apa elhívta a gyülekezet két tagját, hogy imádkozzanak érte. Valóban jobban lett és a megszorodott szülők újból megéledtek. Az öröm azonban rövid ideig tartott. A gyermek — szüleinek kimondhatatlan fájdalmára — még a keresztlelési oktatás megkezdése előtt meghalt. A keresztyének, a család ösmerősei velük gyászoltak. Vajjon megállanak-e ebben a kísértésben? Senki sem mert remélni. Hitük igaznak bizonyult. Hűek maradtak, bár pogány rokonaik egyre unszolták őket, hogy szakadjanak el Istentől. Eltűrték a gúnyt és rágalmazást. A tanító éjszaka tanította feleségét a tíz parancsolatra és a Miatyánkra, hogy senki se tudjon róla. Rövid idő múltán megkeresztelték őket. Isten különösen is bizonyosságot tett mellettük. A magányos asszonyt megajándékozta fiú-, később pedig leánygyermekkel is. A boldog anya ragyogó arccal vitte magával a gyermekeket a templomba, egyiket kézenfogva, a másikat hátán.

A megfáradottak közeledhetnek Istenhez az imádságban, a megterhelettek lerakhatják terhüket és gondjaikat Istenre vethetik. A pogány asszonyok nem ösmerik ezt; éjjel és nappal hurcolják gondjaikat és mert nem vethetik el, minden napon nehezebben hordozzák. A nappal az égő napfényben végzett munkáé, az éjszaka a fájdalomé. Siratják az elvesztett fiút, az elhalt hitvestársat, a halálosan beteg gyermeket. Fájdalmuk nem ösmer mértéket! Minden faluban vannak vak asszonyok és ha az ember megkérdez egy ilyen öreg anyókat vakága oka felől, legtöbbször azt mondják, „kisírta a szemét”.

A kedves Wongné asszony is vak volt; bár könnyező szemének volt még bágyadt fénye, de a sírás kioltotta belőlük a ragyogást. Férje már régen meghalt és amikor egyetlen fia is meghalt, menyé őt okolta fia haláláért. Nem tömjénezett az ösöknék és az idegen

ördögök után futkosott, azaz látogatta az istentiszteletet, ez hozta rá a szerencsétlenséget.

Az öreg asszonynak nem volt többé nyugalma. Sok év előtt hallott az Evangéliumról egy bibliásasszony révén, de nem követte a hívást, férjétől és fiától való féltében.

„Oh misszionáriusnő“, mondotta szomorúan, „Isten igazán megbocsáthat még nekem? Tudom, ha halálra is sírnám magamat, bűneimet akkor se tehetném jóvá.“

Amikor nagypénteken más asszonyokkal együtt bibliai képeket nézegetett, közöttük Jézust a töviskoronával, lelki szeme sokkal többet látott meghomályosodott testi szeménél. Két könnycsepp esett ruhájára és megindultan ezt mondotta: „Az Úr Jézus annyira szeretett bennünket, hogy ezt elszenvedte? Oh, bárcsak megbocsátaná minden bűnömöt!“

Kis idő múltán megfogta kezemet és így szólt: „Nem tudom, mikor jő el utolsó napom és Isten mikor szólít haza; de ha halálomon leszek és a földre fektetnek, akkor — ígérd meg nekem — jöjj el és imádkozz velem. Ha pedig meghaltam, gondoskodj arról, hogy ne pogány módon temessenek el!“

Igen, nehéz egyedül állni a pogány környezetben. Ha a szív nem nyerhetne erőt Istenről a mindennapos imádságban, csakhamar abbagyná a harcot és meghidegülne.

A kedves, vak Wongné asszony beszélt nekem egyszer nagynénjéről, Emmínről, az öreg bibliásasszonyról. Tőle hallotta az Evangéliumot ifjúságában anélkül, hogy akkor befogadta volna. Emmin asszony egyedül lett keresztyénné, férje mindennapos bosszúságára. Az gyűlölte a keresztyénséget és ha felesége este letérdelt ágya előtt, elrugta onnan. Az asszony nem szidalmazta, bár gyors és tetterős volt, de nem engedte magát visszatartani az imádságtól. Isten megtörhetné kemény szívét, akármennyiszor is ellöki. Türelmes, csöndes élete idő multával megnyerte. Keresztyénné lett. Feleségénél mélyebben és bensőségesebben értette meg a hitet. Hong-kongban laktak és a férfi, amikor halálát közeledni érezte, a ház elé vitette magát és késő estig ott ült. Amikor megkérdezték, nem akar-e bemenni a házba, vidáman így szólt: „Itt akarok várni, míg a Megváltó hazavisz.“ Aztán persze bevitték és ágyba fektették; néhány nap múlva

békességben hazament. Felesége később derék bibliásasszony lett. Nagy hűséggel vándorolt faluról-falura, mindenütt ösmeretségeket kötött és hivatgott, szolgálata révén sokakat megnyert. Áldott élet után a tshong-hang-kangi missziói házban halt meg. „Jézus én Megváltóm, Jézus én Megváltóm!“ voltak utolsó szavai.

Sok vidám keresztyén leány vesztette el minden örvendezését a pogány após házában és az anyós kemény ökle alatt meghajolva, elhagyta a gyülekezetet. Ki bírja kirtartani sokáig a mindent megbénító környezetben? Ne mondja senki: én egyszer megnyerem férjemet, ahol a saját lelkét is nehezen tudja megmenteni.

A jókedvű Tshin Atsau még gyermekkorában kivándorolt szüleivel Honoluluba. Ott megösmerekedett egy fiatal kereskedővel, aki megkérte kezét. Még pogány volt, de néha eljött az istentiszteletre és — mivel komoly és jó jellem volt — a misszionáriusok ajánlották a házasságot. Remélték, hogy ezáltal teljesen megnyerik a keresztyénségnek. Atsau sokáig nem akarta, de aztán beleegyezett. Negyven év óta a felesége, vannak fiai, menyei és unokái; de férje még mindig pogány. Amióta szülei eljegyezték, vár rá és imádkozik érte. Amikor alkalom adódik, a maga módján igyekszik szólni övének. Esténként, ha az unokák még mellette ültek a nagy csarnokban, mély komolysággal beszélt el nekik a gazdag és Lázár történetét. Lélegzetüket visszafojtva hallgatták. Férje éppen akkor tért haza, a szoba ajtajánál hallgatódzott. Még mindig büszke volt, az egész környék legtekintélyesebb embere. Mindenható elhívták, hogy a pörököt elintézze és békebíró legyen. Keresztyénné tud-e lenni és ezzel lemondani a tisztességről és tekintélyről, amire pedig olyan sokat tartott?

Amikor az öreg asszony bevégezte beszédét, egyideig minden csöndes volt. Aztán menyé így szólt: „Anyánk szárazra beszélte torkát a mi kedvünkért. Mennyi mindent mondott már nekünk és fáradozott értünk. Nem kéne-e végre az útján járnunk?“ A többiek is helyesnek találták ezt.

Az öreg asszony lefekvéskor még megindult volt és amikor a lámpát eloltották, megemberelte magát: „Oh“, mondta férjének, urának és parancsolójának, akit szeretett és tisztelt, „már régen hordom magammal, de végre nyíltan meg kell mondanom azt, ami már évek óta szorongat. Olyan hosszú ideje

vagyunk férj és feleség. Az egész örök-kévalóságban külön legyünk és soha többé ne találkozzunk? Nem tudom elviseelni a gondolatot, hogy te a kárhozzatba mégy és mély szakadék választ el tőlem. Az a leghőbb kívánsága szívemnek, hogy összes szeretteim, te, fiaim,

menyeim és unokáim velem legyenek odaát."

Így imádkozik és vár még ma is. Aki imádkozni tud, az tud várni is. A szív megcsöndesedhetik az imádságban, le-rakhatja terhét és Istenhez emelkedhetik. *E. Oehler.*

Kunst Irén leveleiből.

(November 9-én lesz tíz esztendeje, hogy Kunst Irén misszionáriusnő Kínában meghalt. Alább közölt levele Jüan-csóban kelt, 1907 október 23-án.)

Kedves Erzszi kisasszony!

Köszönet május 8-án kelt leveléért. Kívánságának eleget tettem és egy körlevelet küldöttem és küldök, melyet tetszése szerint felhasználhat. Levelében kérdez, hogy itt Kínában vannak-e ébredések? Igenis vannak, az Úrnak legyen hála! De még nem a mi megyénkben, de a közeliben, t. i. Kvédzso és Üninn megyékben, meg máshol is. A „miao” törzs közt már néhány ezren megtértek az Úrhoz, csakis a Szentlélek munkája által, mint talán a „Chinas Millionen“-ben olvasta is. Nálunk még szárazság van, csak itt-ott vannak az élet jelei. Nagy esemény volt tavasszal a Sanghaiban tartott konferencia: a missziók százéves jubileuma Kínában, melyre a birodalom minden részéből összegyűltek a különböző missziók tagjai és még Európából, Amerikából is mentek küldöttek. Nagy egyetértés és

szereket uralkodott a konferencián, bár 1170-en voltak jelen. A kimutatás szerint 3833 hittérítő van Kínában és 175.251 megkeresztelt kínai. A konferencia egész tartama alatt mindig voltak, akik imádkoztak egy felső szobában. A mi állomásunkról egyikünk sem volt ott a nagy távolság miatt, mert két-három hónap telt volna el a jövés-menésre és nem lehetett az alig kezdett munkát elhagyni.

Kérem üdvözölje Somogyi Edith testvért és Molnár Ilonát. Utóbbit kérem, hogy bocsássa meg, de sorai akkoriban kiestek Erzszi kisasszony leveléből és csak későbbben találtam meg. Köszönöm sorait. Az Úr áldása legyen kegyeden! Bátran előre! Jézus hitünk elkezdője és bevégzője!

Szeretettel üdvözli testvére,

Kunst Irén.

U. i. Bocsássa meg, hogy nem sokat írok, de a körlevelet vegye levél gyanánt. Imádkozzék a lelkekért, kik oly sokszor hallják az ígét, hogy átmenjenek az életre.

A jelenkor vallásos világproblémái.

Bohne evang. lelkész, Oberlungwitz.

II.

A kasztnélküliek mozgalma Indiában.

Az indiai szabadságmozgalom jelenkorunk világpolitikai folyamatainak egyik legjelentősebbike. Mahatma Gandhi hívta életre évekkel ezelőtt mint erőszaknélküli népi mozgalmat. Óriási néptömegeket egyesített magában. Most, veje, Nehru vezeti tovább, ő azonban elfordult az erőszaknélküli eljárástól. Emellett a kasztnélküliek nagy tömegei is bekerültek a mozgalomba, mintegy 60 millió ember, az indiai összes népességnek majdnem egyötöde.

A hinduk sok kasztra oszlanak. A brahmanok papi kasztja áll legfölül, magasan minden más fölött. Azután jönnek a többi kasztok, azok legtöbbször

hivatások szerint tagozódnak. Szigorú vallásos előírások választják el valamennyit egymástól. Mindenki kötve van a maga kasztjához, még csak nem is esznek együtt másokkal. Ezáltal tisztátalanná válnának. Messze a kaszthoz tartozók alatt állnak a páriák, a kasztnélküliek, az „érinthetetlenek”. Olyanok mint a kizsájtítottak, minden velük való érintkezés tisztátalanná tesz. Sőt ha csak árnyékuk is ráesik egy brahmanra, annak vallásos mosakodásokkal kell megtisztulnia.

Mindez a lélekvándorlás hitében gyökerezik. Eszerint az ember mindenkorülete következménye egy korábbi élet-

ben volt magatartásának. Ha akkor vétkezett, úgy születik újra és le kell vezetkennie bűnét. Senkinek sem szabad segítenie rajta, bár határtalan, európainak elképzelhetetlen nyomorúságban kell élniök és gyakran elzülenniök. Az ember különben megakadályozná bűnük teljes levezeklését és aztán alacsonyrendűen kellene újraszülteniök. Tehát könyörtelennek kell lenni — kegyességből! Ez is egy adalék a fajszerű vallás kérdéséhez!

Ez a 60 millió kasztnélküli most főlébred a népi mozgalom következtében. Egyedül a misszionáriusok törődtek ezekkel a kizsájtottakkal és segítettek nekik. Éppen ezért ezeknek a tömegeknek az ébredése nagyjelentőségű missziói föladat.

Elsőrendű világpolitikai kérdéssé is lesz. A népi mozgalom vezetői és a vallások képviselői most már kezdik körülrajongani az ébredő tömegeket, hogy megnyerjék a maguk céljainak. Gandhi szeretné a népi mozgalmat megtartani a hinduizmus mellett és azt föl akarja élesztetni, a kasztnélkülieket pedig vissza akarja nyerni a hinduizmusnak. Éppen ezért az a fölhívása, hogy nyissák meg a templomokat a kasztnélkülieknek,

komoly meghallgatást talál. Pl. Travankore királya megnyitotta nekik országának összes templomait. Dr. Ambedkar pedig, a kasztnélküliek vezére szeretné őket a hinduizmusból egészen kivetelni! De hová? Az izlárhoz? Az se egészen eredmény nélkül nyüzsög körülöttük. Vagy kövessék Nehrut, aki Moszkva istentelenségében látja az indiai népi mozgalom számára a nyomorúságokból kivetető egyetlen utat? Mert ha az ember nem egyesítheti a vallásokat, akkor inkább minden vallás tűnjék el! Az ő jelszava tehát: Semmiféle vallás ne legyen többé! Ezzel azonban ezeket a tömegeket és velük talán egész Indiát csak a bolsevizmusnak szolgáltatnák ki.

Égészen világosan látjuk: Világkérdés a politika, de világkérdés a misszió számára is! A páriáknak az Úr Krisztushoz való odafordulása sáncot emelne a bolsevizmussal és annak istentelenségével szemben. Keresztyének nem válnak fogékonyvá iránta. Indiában sok ezer kasztnélküli fordult a keresztyénység felé. A páriákat illetőleg, a misszió előtt álló föladat történelmi jelentőségű, mert a páriakérdés valamennyi összefüggése révén világkérdéssé lett, ez pedig lényegében vallásos jellegű.

Kimutatás

a Magyarországi Evangélikus Misszióegyesület pénztárába 1944. évi szeptember 20-tól okt. 20-ig beérkezett összegekről.

Tagdíjak: 1940—44-re: Weiler Henrik Ivándárda 16 (6) P.

1944-re: Páhy Antalné Nagymágócs 2, Czelder Valéria Rimaszombat 1, Varga Sándorné Tokaj 4, Botyánszky János Szolnok 4, Zarándi Attila Budapest 4 (2) P. Összesen: 31 P.

Offertórium: Budapest Üllői-uti külmisziói óra 3.46, Gércse (aratási háladó) 32.62 P. Összesen: 36.08 P.

Perselygyűjtés: Bpestről: Balzsamka Anna 8.50, Nitsinger Ilona 45, Anyalföldi lelkészi hivatal és bibliaórák 55.17 P. Összesen: 108.67 P.

Kunos Jenő missziójára: „Atom“ Mezőnagymihály 10, Budapestről: Danhausser László 20, Csepregi Béláék 20, Kammer Judit 20, özv. Vásárhelyi Dezsőné 3, Radocsay Jenőné 10, Kispestről: Bodnár Pál 1, Névtelenül 1, dr. Koncz Pál 10, Klausz Károlyné 30, özv. Mályusz Tiborné 5, Opfermann Ernőné Kolozsvár-Bpest 20, Varga Sándorné Tokaj 4, Botyánszky János 6, Sopronból: Giczzy Lajosné 3, dr. Urbán Ernőné 6, Zalán Frigyes Aszód 5, Győri János Nagytarcsa

10, Homola Teréz Kassa 5, özv. Kertész Lajosné Várpalota 3, Weiler Ernő Ivándárda 8, Kohlmann Margit Kiskunhalas 5 P. Az augusztusi számban kimutatott és Nitschinger János által küldött 55 P részletezése: Mesterházáról: v. Rupprecht Gábor 10, Beaulieu Márta br. 20, Kotsis család 5, és Sas Zsuzsanna Sopron 20 P. Összesen 255 P.

Rokonnépek missziójára: Friedlieb Gyuláné Bpest 20 P.

Mohamedán misszióra: „Bethesda“ Kassa 25, és japán misszióra 10 P. Összesen: 35 P.

Cél megjelölése nélkül: Győri Missziói Fiókegylet 400, Rejtő Mária Rozsnyó 100, özv. Solti Lajosné Sopron 10, Seregély József Székesfehérvár 2 P. — Összesen: 512 P.

Összes bevétel: 997 P 75 fillér.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1944 október 20.

Csekkszám: 16188.

Rimár Jenő pénztáros
VI., Fóti-út 22.